

Yhtenäistettyjen musiikinimikkeiden ohjeluetteloiden päivittäminen 2023

10. kokous 21.11.2023 klo 13–14

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto)

Ohjeluetteloiden läpikäynti

Edettiin Toivo Kuulan ohjeluettelossa riville 81 (La damnation de Faust. Otteita; sov., piccolo, jousikvartetti (Unkarilainen marssi)) asti.

9. kokous 19.10.2023 klo 13.20–14.22

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto)

1. Ohjeluetteloiden läpikäynti

Saatiin käytyä Otto Kotilaisen ohjeluettelo läpi.

Aloitettiin Toivo Kuulan ohjeluettelon läpikäynti. Päästiin riville 17 asti (Chanson sans paroles, op22, nro 1).

2. Seuraava kokous

Tiistaina 21.11. klo 13–14

8. kokous 26.9.2023 klo 14–15

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto)

1. Osat, sovitukset, käännökset

Jaska Järvilehto on lisännyt yhtenäistettyjen musiikinimikkeiden ohjeluetteloiden läpikäytäviin taulukoihin erillisiksi taulukoikseen luetteloihin sisältyvät teosten osat, sovitukset ja käännökset. Ensimmäinen tällainen taulukko sisältää Järnefeltin teosten osat, sovitukset ja käännökset.

Kysymyksiä näihin liittyen:

Miten pitäisi suhtautua sellaisiin tapauksiin, joissa instrumentaaliteokseen, esim. [Berceuset, kamariork.], on lisätty jälkeen päin sanat? Poroila on merkinnyt tällaiset versiot käännöksiksi, esim. [Berceuset, kamariork., ruotsi (Slumra, sov i ro, mitt hjärtebarn)]. Pitäisikö nämä kuitenkin merkitä sovituksina, siis: [Berceuset, orkesteri; sovitettu, lauluääni, orkesteri]?

Miten merkitään eri tekstiversiot?

[Berceuset, kamariork., ruotsi (Slumra, sov i ro, mitt hjärtebarn)] -> [Berceuset, orkesteri; sovitettu, lauluääni, orkesteri, ruotsi]
[Berceuset, kamariork., saksa (Schlafe, schlafe holdes Kindchen mein)] -> [Berceuset, orkesteri; sovitettu, lauluääni, orkesteri, saksa]

Entä mikä on näissä käännöksissä erottava elementti? Oksasen käännökselle on ilmeisesti annettu nimi Hopenen laulu, riittääkö se erottamaan versiot?

[Berceuset, kamariork., suomi (Hopeinen laulu)] -> [Berceuset, orkesteri; sovitettu, lauluääni, orkesteri, suomi (Hopeinen laulu)]
[Berceuset, kamariork., suomi (Uinu, uinu, lapsi armainen)] -> [Berceuset, orkesteri; sovitettu, lauluääni, orkesteri, suomi]

Yhtenäistetty Armas Järnefelt, sivu 5:

[Berceuset, kamariork.]

1904? Kamariorkesteri on teoksen alkuperäinen esityskokoonpano, kaikki muut versiot tulkitaan sen sovitukseksi. Tässä on mainittu vain tavallisimmat sovitukset.

[Berceuset, kamariork., ruotsi (Slumra, sov i ro, mitt hjärtebarn)]

Teksti Nino Runeberg

[Berceuset, kamariork., saksa (Schlafe, schlafe holdes Kindchen mein)]

[Berceuset, kamariork., suomi (Hopeinen laulu)]

Käännös Aulikki Oksanen.

Tummuu yö. Vain tuuli vaeltaa

[Berceuset, kamariork., suomi (Uinu, uinu, lapsi armainen)]

Käännös Ilta Koskimies.

[Berceuset, kamariork.; sov., piano]

[Berceuset, kamariork.; sov., sello, piano]

[Berceuset, kamariork.; sov., viulu, piano]

Entä onko Poroilan käytäntö ylipäänsä merkitä laulun alkusanat kielen perään RDA:n mukainen?

- Pohdittiin kysymyksiä alustavasti. Käsitellään ne vielä tarkemmin Muusan varsinaisessa kokouksessa.

2. Ohjeluetteloiden läpikäynti

Aloitettiin Otto Kotilaisen ohjeluettelon läpikäynti.

7. kokous 31.8.2023 klo 13.00–14.04

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto)

1. Ohjeluetteloiden läpikäynti

Käytiin läpi Joonas Kokkosen teosten luettelo.

2. Seuraavat kokoukset

Sovittiin seuraavien kokouksien ajankohdat:

- tiistai 26.9. klo 14–15
- torstai 19.10. klo 13–14.

6. kokous 29.5.2023 klo 10.00–11.07

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto)

1. Yleistä keskustelua

Lukusana teoksen ensisijaisessa nimekkeessä

Keskusteltiin tarpeesta tarkentaa ohjetta lukusanan jättämisestä teoksen ensisijaiseen nimekkeeseen silloin, kun nimeke on erottuva eli sisältää RDA-ohjeiden mukaisten mahdollisten poissäilyttämisten jälkeen muutakin kuin sävellystyypin nimen. Esimerkiksi Klamín Deux sérénades espagnoles.

Otetaan asia esille Muusan varsinaisessa kokouksessa.

2. Ohjeluetteloiden läpikäynti

Käytiin läpi Uuno Klamín teosten luettelo.

5. kokous 11.5.2023 klo 13–14

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto)

1. Yleistä keskustelua

1.1. Vaihtoehtoisen esityskokoonpanotermin merkitseminen teoksen hakutietoon

Keskusteltiin vaihtoehtoisen esityskokoonpanotermin merkitsemisestä teoksen hakutietoon. Todettiin, että vakiintunut tapa on erottaa vaihtoehtoiset kokoonpanot kauttaviivalla.

1.2. Samannimisten laulujen hakutietojen erottavat elementit

Linjattiin yleisperiaattena, että laulujen, joilla on sama säveltäjä ja erottuva nimeke mutta ei numerointitietoa, hakutietojen ensisijainen erottava elementti on esityskokoonpano, kuten muillakin teoksilla. Siinä tapauksessa, että esityskokoonpanokin on sama tai ei ole tiedossa, erottavana tietona käytetään laulun alkusanoja, jos mahdollista. Muuten noudatetaan kaikille musiikkiteoksille yhteisiä lisäelementtien merkitsemisen periaatteita.

Esimerkki

Järnefelt, Armas, 1869-1958. Kehtolaulu (Hiljaa, hiljaa! ilta on)

Järnefelt, Armas, 1869-1958. Kehtolaulu (Liekku liikku, kätkyt kiiku)

(Alkusanat erottamassa samannimiset yksinlaulut toisistaan)

MUTTA

Kilpinen, Yrjö. Toukokuu, mieskuoro

Kilpinen, Yrjö. Toukokuu, lauluääni, piano

(Esityskokoonpano erottamassa samannimisen mieskuoro- ja yksinlaulun toisistaan)

2. Ohjeluelteloiden läpikäynti

Saatiin käytyä loppuun Yrjö Kilpisen teosten luettelo.

Seuraavalla kerralla aloitetaan Uuno Klamin luettelon läpikäynti.

3. Seuraava kokous

Maanantaina 29. toukokuuta klo 10–11

4. kokous 12.4.2023 klo 14.30–15.45

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto)

Jatkettiin Yrjö Kilpisen ohjelueltelon läpikäyntiä ja päästiin riville 233 (Pieni sarja) asti.

3. kokous 15.3.2023 klo 14.30–15.30

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto)

1. Yleistä keskustelua

1.1. Musiikkitermeistä koostuvat nimekkeet

Yhtenäistettyjen musiikkinimekkeiden ohjeluelteloissa on erilaisten musiikkitermeistä koostuvien nimekkeiden yhteyteen merkitty lisäelementtejä samaan tapaan kuin pelkästä sävellystyyppin nimestä koostuville nimekkeille. Usein kyse on tempomerkinnästä koostuvasta nimekkeestä ja sen jälkeen tehtävästä lisäyksestä (*Adagio, viulu, piano; Andante, piano* jne.), ja joskus nimekkeessä voi olla muitakin, kuten musiikin luonteeseen viittaavia termejä (*Allegro con anima, piano*). Todettiin tämän olevan vakiintunut käytäntö, jota kuvailuohjeet eivät kuitenkaan tunne. Tämä on syytä huomioida teoksen hakutiedon muodostamisen ohjeissa.

1.2. Auktorisoidun hakutiedon erottaminen varianttihakutiedoista

Keskusteltiin periaatteesta, että auktorisoidun hakutiedon tulee erottua muiden entiteettien hakutiedoista. Tarkalleen ottaen tämä koskee myös erottumista varianttihakutiedoista. Käytännössä tämä ei aina toteudu, mutta siihen tulisi pyrkiä myös yhtenäistettyjen nimekkeiden ohjeluelteloiden laadinnan yhteydessä. Esimerkiksi Yrjö Kilpisen teoksen Kehtolaulu (Äiti lasta tuudittaa) hakutiedossa päätettiin säilyttää sulkeissa oleva lisäys, jotta teos erottuu Kilpisen opuksen 23 osasta 4, jonka nimeke Kehtolaulu muodostaa kyseisen osan varianttihakutiedon perustan.

2. Ohjeluelteloiden läpikäynti

Jatkettiin Yrjö Kilpisen ohjelueltelon läpikäyntiä ja päästiin riville 106 (Kesä-yö) asti.

2. kokous 16.2.2023 klo 13.00–14.05

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto)

1. Käytännön järjestelyt

Ohjeluelteloita työtetään jatkossa Sheets-taulukoissa. Linkki taulukoihin jaetaan muusalaisille, jotka voivat kommentoida yhtenäistettyjä nimekkeitä E-sarakkeeseen (muusaNote) myös kokousten välissä.

2. Ohjeluelteloiden läpikäynti

Saatiin käytyä loppuun Armas Järnefeltin teosten luettelo. Aloitettiin Yrjö Kilpisen luettelon läpikäyntiä, jossa päästiin riville 8 (Allegretto, piano (1908)) asti.

1. kokous 19.1.2023 klo 13.04–14.06

Mukana: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio (Kansalliskirjasto), Milja Vanhanen (Yle Arkisto)

1. Järjestäytyminen

[Muusan kokouksessa 7.12.2022](#) sovittiin, että Muusa alkaa edistää yhtenäistettyjen musiikkinimekkeiden ohjeluelteloiden läpikäyntiä ja päivittämistä erillisissä työpajamallisissa kokouksissa. Kokouksiin voivat osallistua kaikki halukkaat muusalaiset.

Työn taustalla on Jaska Järvillehdon perustama [yhtenäistettyjen musiikkinimekkeiden ohjeluelteloiden tietokanta](#), johon tallennettavat teosten auktorisoidut hakutiedot (yhtenäistetyt nimekkeet) on tarkoitus päivittää nykyisiä ohjeita vastaavaan muotoon. Tietokantaan viedään kaikki päivitetty [Heikki Poroilan laatimat ohjelueltelot](#).

- Päivitystyön vetäjäksi valittiin Ilkka Haataja. Kokousjärjestelyt ja päätösten kirjaamiset hoitaa Tapani Moisio.
- Kokouksia järjestetään tammi-toukokuussa 2023 etäyhteydellä kerran kuukaudessa. Kokousten ajankohdat ovat seuraavat:
 - 16.2. klo 13–14
 - 15.3. klo 14.30–15.30
 - 12.4. klo 14.30–15.30
 - 11.5. klo 13–14.

2. Työn aloitus

Aloitettiin käymään läpi Armas Järnefeltin teosten yhtenäistettyjä nimekkeitä. Päästiin taulukon riville 71 (Luvattu maa) asti.